

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-4101-09-02/2012/P/12/187

Katowice, dnia 10 października 2012 r.

**Pan
Jerzy Podsiadło
Prezes Zarządu
WĘGLOKOKS S.A.
w Katowicach**

WSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w WĘGLOKOKS S.A. w Katowicach² w zakresie sprawowania w latach 2010–2012 (I kwartał) nadzoru właścicielskiego nad Spółką.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 24 września 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację działań w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. NIK ocenia pozytywnie wykonywanie przez organy Spółki w okresie objętym kontrolą obowiązków związanych z nadzorem nad jej funkcjonowaniem, i tak:
 - a) W Spółce uregulowano, poprzez zapisy w Statucie³ bądź Regulaminie organizacyjnym⁴:
 - wykonywanie przez jej organy obowiązków związanych z nadzorem nad jej funkcjonowaniem,
 - kompetencje Zarządu Spółki⁵, Rady Nadzorczej Spółki⁶ oraz Walnego Zgromadzenia Spółki⁷ odnośnie sprawowania nadzoru nad działalnością Spółki,

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zwanym dalej „Spółką”.

³ Ustalonym uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 8 sierpnia 2003 r. (Akt notarialny Rep. A Nr 8348/2003), na dzień zakończenia kontroli NIK obowiązywał tekst jednolity Statutu Spółki wg stanu prawnego na 14 czerwca 2012 r.

⁴ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu Spółki nr 98/2009 z dnia 7 lipca 2009 r., Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu Spółki nr 144/2010 z dnia 9 listopada 2010 r. (obowiązujący od dnia 1 stycznia 2011 r.) oraz Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu Spółki nr 26/2012 z dnia 28 lutego 2012 r. (obowiązujący od dnia 1 marca 2012 r.).

⁵ Zwanego dalej „Zarządem”.

⁶ Zwanej dalej „RN”.

⁷ Zwanego dalej „WZ”.

- m.in. rodzaje spraw przekraczających zakres zwykłego zarządu oraz zakres nadzoru RN i WZ nad działalnością Spółki,
 - zasady zarządzania Spółką oraz obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność pracowników.
- b) Zasady postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska Prezesa, Wiceprezesów i Członków Zarządu uregulowano uchwałami RN, których przestrzegano.
- c) Członkowie RN, na podstawie przyjętych Ramowych Planów Pracy, sprawowali nadzór oraz kontrolę nad Spółką poprzez analizę przedkładanych na każde posiedzenie informacji Zarządu, dotyczących różnych obszarów działalności Spółki. W ramach RN działał Komitet Audytu Rady Nadzorczej, którego zadaniem była m.in. analiza dokumentów sprawozdawczych (jednostkowych i skonsolidowanych) Spółki za dany rok obrotowy oraz opiniowanie przedkładanych RN przez Zarząd informacji w zakresie stosowania się do zaleceń i spostrzeżeń audytora zewnętrznego.
- d) Zarząd wywiązywał się z realizacji uchwał RN i WZ.
2. W okresie objętym kontrolą zmiany w składzie Zarządu i RN nie miały wpływu na przyjętą koncepcję funkcjonowania Spółki. Stwierdzono bowiem, że:
- zmiany w składzie Zarządu następowały w związku z upływem VI kadencji, gdzie po przeprowadzonym postępowaniu kwalifikacyjnym, w skład Zarządu VII kadencji powołano: Pana Jerzego Podsiadło – do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu, Pana Wojciecha Stępnia - do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych oraz Pana Bogusława Oleksego - do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. W składzie RN VII kadencji (od 22 czerwca 2009 r. do 6 czerwca 2012 r.) nastąpiły tylko dwie zmiany, w tym jedna związana z wygaśnięciem mandatu.
 - WZ dwukrotnie w tym okresie udzieliło członkom Zarządu i RN absolutorium z wykonywania obowiązków: w 2010 r.⁸ i w 2011 r.⁹.
 - wynagrodzenia członków Zarządu i RN były zgodne z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁰ oraz z decyzjami Ministra Gospodarki¹¹.
3. NIK ocenia pozytywnie funkcjonowanie kontroli instytucjonalnej w Spółce w okresie objętym kontrolą, i tak:
- w Spółce obowiązywały dwa uregulowania wewnętrzne dotyczące systemu kontroli wewnętrznej: „Regulamin Kontroli Wewnętrznej w WĘGŁOKOKS S.A.”¹² oraz „Regulamin Systemu Kontroli Wewnętrznej w WĘGŁOKOKS S.A.”¹³,
 - Dział Audytu Wewnętrznego Spółki przeprowadził 20 audytów, w tym: 8 w 2010 r., 6 w 2011 r. i 4 w I kwartale 2012 r. (dwa audyty przeprowadzono na przełomie I i II kwartału 2012 r.) w oparciu o roczne plany audytów,
 - RN przyjęła przedstawione przez Zarząd informacje o przeprowadzonych w Spółce w 2010 r. i 2011 r. audytach wewnętrznych. Dodatkowo Zarząd Spółki, realizując nadzór właścicielski nad spółkami zależnymi Grupy Kapitałowej WĘGŁOKOKS S.A., przyjął „Plan Audytów w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej WĘGŁOKOKS S.A. na rok 2012”. W ramach realizacji tego planu przeprowadzono badanie audytowe w HUCIE ŁABĘDY S.A., wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej WĘGŁOKOKS S.A.
4. W ocenie NIK, RN w okresie objętym kontrolą, sprawując funkcje nadzorcze nad funkcjonowaniem Spółki w zakresie spraw organizacyjno-zarządczych, rzetelnie wywiązywała się ze swoich obowiązków, poprzez m.in.:
- dokonywanie analizy sytuacji ekonomicznej Spółki, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Gospodarki¹⁴, monitorowanie wyników kontroli przeprowadzonych w Spółce przez uprawnione instytucje oraz

⁸ Uchwały nr 3 i 4 z dnia 30 czerwca 2011 r. Akt notarialny Rep. A Nr 4407/2011.

⁹ Uchwały nr 3-5 oraz 6-15 z dnia 6 czerwca 2012 r., Akt notarialny Rep. A Nr 3911/2012.

¹⁰ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

¹¹ Decyzja Nr 9 z dnia 23 grudnia 2010 r. Ministra Gospodarki, decyzja Nr 11 Ministra Gospodarki z dnia 23 grudnia 2010 r.

¹² Przyjęty Uchwałą Zarządu Spółki nr 125/2007 z dnia 6 czerwca 2007 r.

¹³ Przyjęty Uchwałą Zarządu Spółki nr 163/2011 z dnia 2 grudnia 2011 r.

poddawanie analizie uchwał Zarządu. Obszary kontroli wskazane przez MG uwzględniono w Ramowym Planie Pracy RN na okres od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. oraz Ramowym Planie Pracy RN na II półrocze 2012 r.,

- ocenę sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdań finansowych, zarówno dotyczących sprawozdawczości jednostkowej, jak i sprawozdawczości skonsolidowanej za lata 2010 i 2011, zgodnie z art. 382 § 3 ksh oraz § 18 ust. 2 pkt 11-13 Statutu Spółki,
- pozytywną ocenę i przyjęcie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki wraz ze sprawozdaniami z działalności Zarządu, jako organu Spółki za 2010 r. i 2011 r. Sprawozdania finansowe Spółki za lata 2010-2011 sporządzono zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁵,
- dokonywanie analizy celowości zaangażowania kapitałowego WĘGLOKOKS S.A. w innych spółkach prawa handlowego,
- w zakresie współpracy z biegłym rewidentem przestrzegano wytycznych zawartych w zarządzeniu nr 19 Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 marca 2010 r. w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa,
- prowadzenie na bieżąco oceny pracy Zarządu w oparciu o przygotowywane przez Zarząd na każde posiedzenie RN informacje ekonomiczno-finansowe oraz informacje o aktualnej sytuacji handlowej Spółki. Dodatkowo Zarząd przedkładał RN informacje o swojej pracy i realizacji uchwał RN i WZ w danym kwartale.

5. NIK ocenia pozytywnie dobrą sytuację ekonomiczno-finansową Spółki, o czym świadczą m.in.:

- wypracowane w latach 2010-2011 oraz w I kwartale 2012 r. zyski netto w wysokościach odpowiednio: 179 914 tys. zł, 589 624 tys. zł oraz 2 769 tys. zł.,
- majątek Spółki na 31 marca 2012 r. wyniósł 1 665 041 tys. zł. i był o 644 356 tys. zł (63,13%) wyższy w stosunku do początku 2010 r., a źródłem jego finansowania w tym czasie był głównie kapitał własny, którego wysokość systematycznie wzrastała,
- udział kapitałów własnych w finansowaniu majątku Spółki wzrósł od 73,35% (wg stanu na 31 grudnia 2009 r.) do 81,30% (wg stanu na 31 marca 2012 r.),
- wskaźniki: rentowności aktywów (ROA) oraz rentowności kapitału własnego (ROE) wzrosły w 2011 r. w stosunku do wysokości osiągniętej w 2010 r. odpowiednio o 94,47% i 113,50%.

6. W okresie objętym kontrolą nie zmieniano Statutu Spółki w zakresie posiadanego majątku ruchomego i nieruchomości. Nie zbywano również nieruchomości lub zorganizowanych części majątku Spółki w drodze umów sprzedaży lub wniesienia do innych podmiotów. Natomiast w 2011 r. Spółka nabyła od Skarbu Państwa udziały w wysokości 33,47% we współwłasności w budynku biurowym przy ul. Mickiewicza 29 (gdzie znajduje się siedziba Spółki) wraz z prawem wieczystego użytkowania gruntu. Według stanu na 31 marca 2012 r. Spółka miała większościowy udział we własności w ww. nieruchomości, tj. 59,53%.

7. Zarząd opracował „Strategię rozwoju WĘGLOKOKS S.A. na lata 2010-2015”¹⁶ oraz podejmował działania zmierzające w kierunku prywatyzacji Spółki. Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie zaopiniowała Strategię¹⁷, którą zatwierdziło WZ¹⁸. W Strategii określono m.in.:

- cele strategiczne Spółki, takie jak: utrzymanie wiodącej pozycji w eksporcie węgla oraz dywersyfikacja¹⁹ działalności handlowej, rozwój działalności w sektorze okologicznym, bezpośrednie zaangażowanie w sektor wydobywczy, pozyskanie środków na rozwój i restrukturyzacja portfela inwestycji,
- sposoby realizacji ww. celów, działania priorytetowe, działania dodatkowe, ocenę ryzyka, oczekiwane efekty, mierniki realizacji celów oraz ramowy harmonogram wdrożenia,

¹⁴ Określonymi w piśmie DNP-III-4146-7/4/11 z dnia 23 listopada 2011 r.

¹⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.

¹⁶ Zwaną dalej „Strategią”.

¹⁷ Uchwała nr 65/2010/RN/VII z dnia 6 sierpnia 2010 r.

¹⁸ Uchwała nr 1 z dnia 14 października 2010 r. (Akt Notarialny Rep. A Nr 9078/2010).

¹⁹ Różnicowanie asortymentu produkcji lub usług w celu zmniejszenia ryzyka w prowadzeniu działalności gospodarczej.

- również zagadnienia przekształceń własnościowych Spółki. Ofertę publiczną akcji²⁰ uznano w przypadku Spółki jako optymalny sposób przekształceń własnościowych i pozyskania wymaganych kapitałów. Preferowaną przez Zarząd WĘGLOKOKS S.A. drogą przekształceń własnościowych Spółki jest emisja nowych akcji.
8. W ramach realizacji ww. Strategii, zgodnie z uchwałą nr 2 Nadzwyczajnego WZ z dnia 25 lipca 2011 r.²¹, Zarząd rozpoczął działania w celu przygotowania procesu oferty publicznej akcji Spółki, w tym m.in.:
- działania w celu wzmocnienia pozycji rynkowej Spółki poprzez budowanie grupy kapitałowej. W dniu 21 września 2011 r. WĘGLOKOKS S.A. podpisał z Kompanią Węglową S.A. „Porozumienie w sprawie strategicznej współpracy”, na mocy którego Zarząd występował do Walnego Zgromadzenia WĘGLOKOKS S.A. o uzyskanie zgody na dokonywanie transakcji akwizycyjnych. Na mocy uchwał NWZ Spółka nabyła: akcje HUTY ŁABĘDY S.A. – 93,33% kapitału zakładowego tej spółki²², udziały Zakładu Wzbogacania Węgla JULIAN Sp. z o.o. – 100% kapitału zakładowego tej spółki²³, akcje Centrali Zbytu Węgla Węglózbyt S.A. – 70% kapitału zakładowego spółki²⁴, udziały w Nadwiślańskiej Spółki Energetycznej Sp. z o.o. – 100% kapitału zakładowego spółki²⁵. Na wniosek Zarządu, WZ wyraziło zgodę²⁶ na zakup przez WĘGLOKOKS S.A. akcji spółek notowanych na GPW w Warszawie za łączną kwotę do 50 mln zł i na tej podstawie Spółka nabyła akcje spółki Lubelski Węgiel „BOGDANKA” S.A. oraz akcje Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.,
 - w ramach działań zmierzających do prywatyzacji Spółki, firma BRE Corporate Finance S.A. z siedzibą w Warszawie wykonała (na podstawie umowy zawartej z WĘGLOKOKS S.A.) opracowanie dotyczące przygotowania etapów realizacji procesu IPO. Spółka zawarła ponadto, w związku z planowaną prywatyzacją, umowę z firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. na doradztwo w zakresie wdrożenia międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR) i międzynarodowych standardów w sprawozdawczości finansowej (MSSF)²⁷,
 - Zarząd, na podstawie upoważnienia WZ²⁸, wybrał²⁹ ofertę firmy White & Case, W. Daniłowicz, W. Jurcewicz i wspólnicy – Kancelaria Prawna sp. k. z siedzibą w Warszawie, jako doradcę Zarządu w procesie prywatyzacji Spółki i zawarł z tą firmą umowę o świadczenie usług doradczych oraz powiadomił RN o zamiarze zawarcia tej umowy.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

²⁰ IPO.

²¹ Akt Notarialny Rep A nr 8738/2011.

²² Uchwała nr 1 NWZ z dnia 6 października 2011 r. (Rep A nr 6941/2011).

²³ Uchwały nr 1 i 2 NWZ z dnia 28 listopada 2011 r. (Rep A nr 8506/2011).

²⁴ Uchwała nr 1 NWZ z dnia 12 stycznia 2012 r. (Rep. A nr 271/2012).

²⁵ Uchwała nr 1 NWZ z dnia 16 lutego 2012 r. (Rep. A nr 1337/2012).

²⁶ W dniu 2 września 2011 r. uchwałą nr 2 (Rep A nr 5967/2011).

²⁷ Umowa o świadczenie usług doradczych, związanych z przekształceniem historycznych sprawozdań finansowych Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej WĘGLOKOKS S.A.

²⁸ Wyrażonego w uchwale nr 2 NWZ z dnia 25 lipca 2011 r.

²⁹ Na posiedzeniu w dniu 16 marca 2012 r.